

Gregorová: Trump může na Rusy poslat i vojáky. Podporu Ukrajiny se s ním pokusme zobchodovat

CNN cnn.iprima.cz/gregorova-trump-muze-na-rusy-poslat-i-vojaky-podporu-ukrajiny-s-nim-muzeme-zobchodovat-454556

Tomáš Kačmár

9 Zobrazit galerii

Staronový americký prezident Donald Trump může vyřešit válku na Ukrajině buď zanecháním části území ruskému autoritáři Vladimiru Putinovi, ale klidně také posláním vojáků proti Rusům. V rozhovoru pro CNN Prima NEWS to řekla europoslankyně Markéta Gregorová (Piráti) s tím, že Trump je znám coby velmi nepředvídatelný politik. Podle zákonodárkyně Evropského parlamentu ale EU může s Trumpem podporu Ukrajiny jednoduše zobchodovat – za pomoc s Čínou, na kterou se USA zaměřují. Gregorová rovněž zmínila, kde by EU mohla hledat nové partnery. Najít by je mohla i mezi současnými spojenci Ruska a Číny.

Jak se vítězství Donalda Trumpa v amerických prezidentských volbách projevilo a jak se ještě s ohledem na nás Evropany projeví? Na co se s ním u kormidla máme připravit?

Čistě teoreticky se to ještě neprojevilo tvrdými daty, protože ještě nebyl inaugurován, ale už to má nějaké ekonomické dopady jako posílení dolaru. Nicméně, ještě nezačal prosazovat politiky, které sliboval, takže nevíme, zda bude skutečně aplikováno slibované 20procentní clo na úplně všechny produkty, což by mělo na Evropu výrazný dopad. Ale samozřejmě, že informace o jeho ekonomických či bezpečnostních plánech v Evropě rezonují. V kuloárech o tom všichni začali mluvit, prakticky každý europoslanec se na ně nějakým způsobem ptal kandidátů na eurokomisaře během slyšení a každý nominant odpovídal, jak k nim bude přistupovat. A pořád se tu skloňuje věc, která by se bez zvolení Trumpa tolik neřešila.

ČTĚTE TAKÉ: Tajná dodávka zbraní Ukrajině. Země měla dostat nové rakety, kterými může pálit do Ruska

Jaká?

Samostatnost Evropské unie. Ať už ekonomická s ohledem na nové obchodní trhy, protože to není jen o závislosti na Rusku, Číně nebo právě Americe, ale hlavně jde o obranu a společné nákupy na ní. Možná se tolik nemluví o společné armádě, ale o harmonizaci pravidel a více společného cvičení ano.

Gregorová: Od Hřiba očekávám výraznost a drzost. Úspěchy ve vládě jsme neuměli prodat

Rozhovor

Nový předseda Pirátů Zdeněk Hřib na svých oponentech nenechá nit suchou a lze od něj očekávat výraznost a drzost. V rozhovoru pro CNN Prima NEWS to řekla pirátská europoslankyně Markéta Gregorová. Ta se zároveň vrátila k vládnímu angažmá své strany, podle ní Piráti sice udělali dost dobrých kroků, které však nedokázali prodat. Vyjádřila se i k odchodům některých známých tváří z Pirátů poté, co se šéfem stal právě Hřib.

K samostatnosti či nezávislosti se ještě dostaneme. Jeden z Trumpových slibů během voleb byl, že okamžitě ukončí válku na Ukrajině, aniž by sdělil plán, jak to udělá. Vyjednání příměří do 24 hodin od jeho zvolení se sice nekonalo, ale myslíte, že se mu něco takového časem může podařit? Za akceptovatelných podmínek pro Ukrajinu a Evropu?

Napřed k první otázce – myslím, že se mu to podařit může. K té druhé ale řeknu, že ne za námi akceptovatelných podmínek.

Domnívám se, že Donald Trump míří ke dvěma variantám. Jedna je poměrně zjevná ztráta určitého ukrajinského území výměnou za to, že Rusko zbytek Ukrajiny opustí s tím, že garantem dohody bude údajně Amerika. Dramaticky řečeno, Trump Putinovi řekne: „Vezmi si ta území, ale donutíme tě zůstat jen na nich.“ Je pak otázka, zda bude Trump schopen a dokonce ochoten udržovat tento status quo. Ale protože je Trump nepredikovatelný, sluší se zmínit i druhou variantu.

A ta zní jak?

Že po rozhovorech se Zelenským, kdy se ho bude samozřejmě snažit lámat a přesvědčovat, Trump zvolí radikální metodu rychlého ukončení, která je ve strašení vlastními jadernými zbraněmi, nebo dokonce nasazením vlastní armády. U něj to nelze vyloučit. Vím, že to někomu může znít jako bludy, protože není úplně jeho narativ, když mluví o omezování finanční pomoci. Ale pokud se nad tím zamyslíme strategicky a Trump bude mít na stole od svých poradců varianty, jak válku rychle ukončit, jednou z nich je americké vojenské

zapojení. Rusko by v takovém případě rychle ustoupilo, tak to prostě je. Anebo samozřejmě Ukrajina odevzdá území. Já nicméně tuším, jakou variantu si Trump vybere.

* A Flourish chart

Mezitím dosluhující prezident Joe Biden povolil Ukrajincům střílet americkými raketami na ruské území, byť jde jen o pohraničí. Přichází to ale včas?

Vůbec ne, přichází to hrozně pozdě. Pomoc je sice v součtu více než tisíce dní od začátku invaze značná a bezprecedentní, ale všechno to přichází příliš pomalu a rozkouskovaně. Pamatuji se na sáhodlouhé debaty například o pitomých bezletových zónách, kde by se mohla pohybovat humanitární pomoc. Ani na tom jsme se nebyli schopni shodnout ze strachu z Ruska a jeho reakce. Potom Ukrajina zaútočí na Rusko, dostane se až do Kurské oblasti a nestane se vůbec nic. Samozřejmě, že i Rusko je vyčerpané, například i díky uvaleným sankcím, i když je jejich vymáhání stále problematické. Nedávno jsem hostila debatu s experty, kteří se věnují odhalování obcházení sankcí a to jsou neuvěřitelná čísla množství evropských firem, které stále volně obchodují s Ruskem, respektive jeho společnostmi, a to i třeba se zbožím dvojího užití, které lze používat i vojenským způsobem. Přitom už v prvním balíčku sankcí, a pak opakovaně v každém dalším, bylo stanoveno, že zboží dvojího užití je to nejdůležitější, co nebudeme vyvážet. Stejně se s tím dále obchoduje. To všechno jsou problémy, které brzdí vítězství Ukrajinců. To, co tu teď děláme my, je, že jen lehce zpomalujeme postup ruských vojsk. To nestačí.

Dostál: Supluji roli ministerstva zahraničí. Cesta do Ruska je zvrácená, namítl Farský.

Politika

Cestou do ruského Soči a jednáním s místními politiky suplujeme ne zcela dostatečnou roli ministerstva zahraničí a můžeme tak přispět k ukončení války na Ukrajině. To jsou slova nezařazeného europoslance Ondřeje Dostála (za Stačilo!), který se účastnil akce BRICS v ruském Soči, pro CNN Prima NEWS. Od cesty ho neodradila ani právě probíhající válka a kritiku za trip považuje za

„hloupou“. Místopředseda hnutí STAN Jan Farský svého kolegu z Evropského parlamentu zkritizoval s tím, že jeho cesta do Ruska je „zvrácená“. A zareagoval i ministr zahraničí Jan Lipavský (nez.) **Je to s těmito firmami tak, že Evropská unie jednoduše dělá triviální chyby, které ony snadno využívají, nebo jde spíše o zadní vrátka jednotlivých států, jak si udržet vztahy s Ruskem?** To je těžké vyhodnotit, protože ta firma, když už se na ní přijde a daný stát ji nějak perzekuoval, vám nikdy nepřizná, jestli spolupracovala i s nějakým ministerstvem a byla tam dohoda, že dostane exportní vývozní doložku. Můj osobní názor spočívá v tzv. Hanlonově břitvě – tam, kde se to dá svést na nekompetenci nebo hloupost, netřeba hledat zlý úmysl. Nemyslím si, že je tu konspirace firem a nějakých úředníků či ministerstev různých států, které by hrozně chtěly udržovat vztahy s Ruskem. Prostě si myslím, že někteří lidé chtějí vydělávat a na ničem jiném jim nezáleží, zatímco jiní lidé jednoduše nedělají dobře svoji práci. Pak to prochází těm, kteří se chtějí sobecky napakovat.

Ještě se vrátím k Trumpovi. Premiér Petr Fiala mu gratuloval a mluvil o osobním telefonátu, jeho předchůdce Andrej Babiš jeho vítězství oslavoval a říká, že má prý stejný program. Prezident Petr Pavel se sice připojil s gratulací, ale jak známo, dříve před Trumpem varoval a označil ho za „odpudivou lidskou bytost“. Jsou taková varování a slova z úst hlavy státu na místě?

Je to trošku nestandardní. Nicméně je to pořád třeba 500násobně méně nestandardní, než všechny věci, které dělali prezidenti před Pavlem. Jeho slova lehce zdvihnou mé obočí a to je všechno. Z toho, co dělal například Miloš Zeman, mi padala ústa na zem. Zároveň se osobně netajím tím, že se s Petrem Pavlem v tomto názoru shodnu, takže z této pozice ho nebudu kritizovat. Myslím, že pravomoc k tomu má a nepřekračuje je. Je to jen lehce nestandardní v tom, že jde za hranici běžné gratulace, kterou by nejspíš nabídl

třeba premiér Fiala, ať už by s Trumpem souhlasil, nebo ne. Od Pavla je to nějaké politické prohlášení, na které má právo a já se s ním osobně ztotožňuji, takže mě pan prezident reprezentuje.

27 Zobrazit galerii

U Trumpa se už v době jeho prvního období z let 2016-2020 mluvilo o české lince. Jeho první exmanželka Ivana Trumpová (rozená Zelníčková) byla Češkou, jejich děti mají české kořeny. Myslíte, že nám to může nějakým způsobem pomoci ve vztahu k USA, nebo je to spíš podružná věc?

Pokud bych to měla zhodnotit, tak možná k nám tak úzký vztah neměl. Zároveň si ale myslím, že když Trump rozhodne o uvalení 20procentního cla na celou Evropu, tak to udělá, protože k tomu má nějaké globální izolacionistické důvody, a žádné vazby na Česko nebo Slovinsko (*odtud pochází jeho současná manželka Melania Trumpová, rozená Knaussová, pozn. red.*) nepomohou. Ty státy si nic výjimečného nedojednávají.

Z Trumpova okolí zní, že v okamžiku, kdy se ujme moci, zarazí veškerou podporu Ukrajiny. Donald Trump mladší dokonce po triumfu svého otce vzkázal Zelenskému, že „přijde o kapesné“. Může podle vás Ukrajina i nadále Rusku vzdorovat bez pomoci Američanů? Je Evropa dostatečně ku pomoci, má tu sílu?

Čistě ekonomicky je podpora v součtu, kterou dáváme a kterou dává Amerika, zhruba v poměru 55 ku 45. Kdyby ji USA ze dne na den opravdu ukončily, tak Ukrajině vypadne téměř polovina pomoci a Evropa by ji tím pádem musela navýšit na dvojnásob. To není realistické, to si musíme říct zcela jasně. My tedy potřebujeme s Trumpem a USA jednat, jak může nadále pokračovat nějaká podpora. Může to znít pesimisticky, ale já bych to tak neviděla. Naději do žil mi dost vlila nová šéfka unijní diplomacie Kaja Kallas, která na svém slyšení prohlásila, že Amerika má zjevný zájem na obchodní válce s Čínou a na její blokaci od rozpínání se či získávání větší moci. Pokud v tom však USA chtějí pokračovat, tak potřebují pomoc Evropy a my máme potenciál zobchodování pomoci Ukrajině za pomoc Američanům s Čínou, protože my se od Číny odtrhávat nepotřebujeme. Amerika ano. Máme tedy takový potenciál a Trump to dobře ví. Pokud se chce kompletně izolovat od celého světa, tak rychle zjistí, že ekonomicky mu to nevychází, i když zastaví veškerou pomoc Ukrajině. Dojde k tomu, že s některými lidmi v Evropě se musí bavit. A když ne on, tak minimálně lidé v jeho administrativě, kteří umí počítat.

Rusko posílá na Ukrajinu stovky Jemenců, tvrdí analýza. Rekruti neví, že jdou do války.

Rusko

Rusko naverbovalo pro válku na Ukrajině stovky lidí z Jemenu, kteří mají být napojeni na rebelskou organizaci Hútíové. List Financial Times tvrdí, že Rusko těmto lidem slíbilo lukrativní práci, ale oklamalo je a posílá je na frontu. Dopouští se tak údajně obchodu s lidmi.

Když se bavíme o nástupu Donalda Trumpa zpět do Bílého domu a na začátku jsme zmínili to, že by Evropa mohla být na to konto více samostatná, tak kde by vlastně EU měla hledat nové

spoence? Kde je ten prostor?

To bude velký úkol Jozefa Síkely, který coby eurokomisař dostal portfolio mezinárodního partnerství. Už název naznačuje, co má dělat. Hodně lidí ho obviňuje, že je to jen rozvojová pomoc a Evropa tak bude jen sypat peníze do třetích zemí a rozvíjet tamní školství, což je záslužná činnost, ale hodně lidí se na to tím pádem tváří trochu povzneseně. Není to ale vůbec pravda, naopak. Předsedkyně Evropské komise Ursula von der Leyen tak výraznou rozvojovou pomoc ve svém pověřovacím dopise potlačila a řekla, že to bude hlavně o investicích a obchodních vztazích. Jedním ze Síkelových směrů bude nepochybně Jižní Amerika. Ostatně Evropský parlament již velmi dlouho diskutuje o obchodní dohodě s MERCOSUR (*Sdružení o volném obchodu jihoamerických států, pozn. red.*), nicméně jsou tam stále nějaké obtíže třeba v zemědělství, kdy by uruguayské hovězí maso mohlo ohrožovat francouzské. Já se ale opravdu musím ptát: „Je teď pro naši kritickou infrastrukturu a bezpečnostní potřeby to nejdůležitější řešit hovězí maso?“

Kde případně dál brát?

Další oblastí je rozhodně Afrika. Samozřejmě se nebavíme o tom, že by tamní státy mohutně investovaly u nás, ale naše firmy tam mohou více exportovat, rozvíjet je a pomáhat jim zbohatnout, protože ačkoliv by to někdo mohl považovat za nový kolonialismus, tak nesledoval EU posledních 30 let, možná i déle. Sama na sebe má totiž tolik pravidel a požadavků, že skutečně půjde o férový obchod. Kolonialismus v Africe dnes dělají Čína, Rusko, Katar a všechny takové země, kterým je úplně jedno, co si rozkoupí a že z toho původní obyvatelé nebudou mít vůbec nic. My Evropané bychom tam přišli s nabídkou férového byznysu a mám upřímnou radost, že to bude vést právě pan Síkela i proto, že Češi mají z dob minulých v mnoha afrických zemích velmi dobré jméno a mnoho lidí nám důvěřuje, že nejsme kolonizátoři. Na tom můžeme stavět.

Kolonialismus v Africe dnes dělají Čína, Rusko, Katar a všechny takové země, kterým je úplně jedno, co si rozkoupí a že z toho původní obyvatelé nebudou mít vůbec nic.

Některé ze států Jižní Ameriky či Afriky jsou však zároveň členy BRICS – hospodářského uskupení v čele s Ruskem, Čínou a Indií. Napadá mě třeba Brazílie či Jihoafrická republika. Jak k takovým zemím přistupovat, když úzce spolupracují s rivaly?

To, že s někým obchodujete, neznamená, že si ho nutně pouštíte k sobě domů. Schůzky mohou být na neutrální půdě. Zrovna s Brazílií bychom obchodní vztahy měli prohlubovat a nedomnívám se, že by nás teď výrazně poškozovalo, že je součástí BRICS. Ano, Indie je do nějaké míry do budoucna otázkou, protože víme o jejím intenzivním obchodu s Ruskem a Čínou. Na druhou stranu, Indové prodávají Rusku tak draze, protože můžou. Rusko to potřebuje a je otázka, zda ho Indie ještě více nevyčerpává. Čím více obchodních vztahů s takovými státy budeme mít, tím spíš o ně nebudou chtít přijít. Je to o vzájemné výhodnosti. Neříkám, že když budeme mít dobré vztahy s Indií, tak přestane obchodovat s Ruskem, na to jsou momentálně příliš pragmatičtí a draví. Ale můžeme si s nimi sednout za stůl a třeba se dohodnout na zintenzivnění obchodu v nějaké sekci, například v elektrotechnice, a uděláme s nimi výměnu. Rusko o to tak přijde a budeme to mít my. Když s takovými státy ale nebudeme jednat vůbec, bude to obráceně.

Putin chce obsadit Kurskou oblast do Trumpovy inaugurace. Na úkol vyčlenil 50 tisíc vojáků

Rusko

Ruská armáda vyčlenila podle listu Forbes nejméně 50 tisíc vojáků, aby znovudobyli části Kurské oblasti, které dosud drží Ukrajina. Její armáda má na místě jen 20 tisíc vojáků, proti kterým se nyní postaví přesila Rusů a Severokorejců. Čeká se tak velká bitva, kterou by Vladimir Putin údajně rád vyhrál ještě před rošádou v Bílém domě.

Když ještě mluvíme o eurokomisaři Síkelovi, je tu i nová pozice eurokomisaře pro obranu. Stal se jím litevský premiér Andrius Kubilius. Spekulovalo se však o tom, že tento post

bude vlastně upozaděm. Nebude ve finále takový eurokomisař jen sekundantem šéfky diplomacie Kaji Kallas?

Myslím, že to bude výrazně záležet na jeho asertivitě po jeho slyšení. Mě osobně příjemně překvapil. Byla jsem s ním posledních pět let v předsednictvu delegace Euronest a ačkoliv se hodnotově i názorově vždy naprosto shodneme, mnohokrát prosazoval spíše pomalejší a diplomatičtější postup. Na slyšení eurokomisaře jsem v něm však slyšela opravdového jestřába, který přesně ví, co potřebujeme a jak to zařídit. S Kajou Kallas má úzce spolupracovat, takže očekávám, že ačkoliv nebude eurokomisařem na její úrovni, tak jí bude natolik zdárným sekundantem, že by po roce mohli být vnímáni jako tandem. Bude si muset ale vydupat část rozpočtu a pravomocí.

Váš kolega z Evropského parlamentu Ondřej Dostál (nezařazený, zvolen za Stačilo!) se nedávno vydal na návštěvu Ruska. Podle všeho jde o prvního českého politika v aktivní funkci, který tak učinil. Co na jeho cestu do Soči na akci BRICS říkáte?

Domnívám se, že je to naprosto nepřijatelné a drzé. Úplně stejně jako premiéři Viktor Orbán a Robert Fico nebo jeho europoslanecký kolega Ľuboš Blaha, tak každý, kdo jezdí do Ruska údajně jednat za mír, jen podporuje válku. Viděli jsme to na příkladu Orbána, který tam jel jako mírotvůrce na začátku svého předsednictví Rady Evropské unie a další den byla bombardována nemocnice v Kyjevě. Tito lidé si neuvědomují, že to, že tam vůbec mohou jet a pomalu olizovat boty Putinovi jako nějací patolízalové, vyplývá z privilegia, která jim vybojovala právě naše západní pozice. Neopouštíme Ukrajinu, protože Ukrajina a Rusko si budou moci k tomu bájnému jednacímu stolu sednout jenom v momentě, kdy budeme podporovat Ukrajinu. Jakmile s tím přestaneme, žádný jednací stůl nebude. Bude rozbombardovaný a Rusko si vezme všechno, co bude chtít.

PODÍVEJTE SE: Rusko stupňuje útočnou politiku vůči Ukrajině i Západu, tvrdí Řehka. Musíme se připravit, řekl Pavel

Načteno: 6.25%

Aktuální čas 0:00

/

Duration 1:03

Řehka o nebezpečné situaci ve světě

1 / 1

Objevte krásy zlevněných letenek z Prahy do Jižní Koreje

ADVERTORIAL

Objevte krásy zlevněných letenek z Prahy do (Soulu, Ósaky, Fukuoky, Nagoji, Sydney, Aucklandu, Brisbane, Bangkoku, na Phuket, Hanoje, Ho Či Minova Města, Danangu, Phu Quoc, Cebu, Manily)